

บทที่ 2

วรรณคดี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในประเทศไทย

การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในประเทศไทยนั้น ไพฑูรย์ จัยสิน (2518: 7) กล่าวถึงความเป็นมาไว้ว่า ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงเห็นคุณประโยชน์ของการพลศึกษาและการกีฬาที่มีต่อการปกครองบ้านเมือง จึงได้ทรงเริ่มให้มีการแข่งขันกีฬานักเรียนขึ้น เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2440 ทั้งนี้ในช่วงแรก จัดดำเนินการโดยกระทรวงศึกษาธิการ (กรมพลศึกษา 2516: 4)

ความเป็นมาของการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษา

หน่วยงาน ที่เป็นกำลังสำคัญในการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน มีอยู่ด้วยกัน 2 หน่วยงาน คือ กองกีฬา สำนักงานสวัสดิการสังคมของกรุงเทพมหานคร เริ่มจัดการแข่งขัน มาตั้งแต่ พ.ศ. 2503 อีกหน่วยงานได้แก่ กรมพลศึกษา (วิระพงษ์ บางท่าไม้ 2524: 11) ซึ่งวัตถุประสงค์ของรัฐบาลในการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้มีหน้าที่ในการจัดการพลศึกษาของชาติโดยเฉพาะ (กรมพลศึกษา 2525: 1) เมื่อจัดให้มีกองกีฬาขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบอำนาจในการจัดดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนให้ดำเนินการแทน ตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2477 เป็นต้นมา (กรมพลศึกษา 2516: 4)

การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษา ในปัจจุบันได้จัดให้มีการแข่งขันขึ้นหลายประเภท คือจัดแข่งขันโดยแยกประเภทตามเกณฑ์อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง หรือตามระดับการศึกษา (กรมพลศึกษา 2527: 3) ทั้งนี้กรมพลศึกษา (2525: 72) ได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาหลายชนิดด้วยกัน เช่น ในปีการศึกษา 2525 ได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬา ดังนี้ คือ ยูโด เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน วอลเลย์บอล วูตวู้ มวยสากล ฟุตบอล บาสเกตบอล เทนนิส กรีฑา เซปักตะกร้อ กระบี่กระบอง ยิมนาสติก และแฮนด์บอล

ข้อบังคับและระเบียบในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการถือว่าการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน เป็นการศึกษาอย่างหนึ่ง จำเป็นที่จะต้องดำเนินงานโดยใกล้ชิด จึงได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโรงเรียนชั้น (กรมพลศึกษา 2516: 5-6) เรียกว่า "ข้อบังคับกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแข่งขันกีฬาโรงเรียน" ทั้งนี้กล่าวถึงหน้าที่ของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนมีหน้าที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แข่งขันกีฬาตามโอกาสดังต่อไปนี้คือ

1. แข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
2. แข่งขันกีฬานักเรียนกับโรงเรียนอื่น
3. แข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนทั้งของกรมพลศึกษา หรือจังหวัดจัดขึ้น

นอกจากนั้นยังได้สอดแทรกแนวทางการป้องกันปัญหาการก่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียน ในการแข่งขันกีฬาของฝ่าย เข้าร่วมการแข่งขันเอาไว้ในข้อบังคับ พอสรุปได้ดังนี้

1. ในการแข่งขันระหว่างโรงเรียนที่กรมพลศึกษาจัดให้อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ของโรงเรียนที่ส่งเข้าแข่งขัน มีหน้าที่ควบคุม ดูแลความประพฤตินักเรียนผู้แข่งขันและนักเรียนผู้ดูให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
2. ให้โรงเรียนที่ส่งนักกีฬา เข้าแข่งขันมอบหมายให้ครูทำหน้าที่ผู้จัดการชุด 1 คน และผู้ฝึก 1 คน เพื่อควบคุมดูแลนักกีฬาของตนให้ปฏิบัติตามระเบียบในการแข่งขันของกรมพลศึกษา โดยเคร่งครัด
3. ให้โรงเรียนจัดครูไปควบคุมดูแลความประพฤตินักเรียนผู้ดูของโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอที่จะควบคุมนักเรียนได้ทั่วถึง และต้องอยู่ที่สนามแข่งขันจนกว่านักเรียนของตนได้กลับจนหมดแล้ว
4. โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการอบรม สั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา ให้เข้าใจความมุ่งหมาย และเจตนารมณ์ของการกีฬา ทั้งนักเรียนผู้แข่งขันและนักเรียนผู้ดูการแข่งขันด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ 2513: 2-3)

นอกจากนี้กองกีฬากรมพลศึกษา (2527: 4) ยังได้ออกระเบียบการแข่งขันกีฬา นักเรียนของกรมพลศึกษา โดยจัดให้มีขึ้นตามชนิดกีฬาที่จัดแข่งขัน ในปีการศึกษานั้น ทั้งนี้

กล่าวถึงการรักษามารยาทในการแข่งขันไว้ว่า

1. ครูผู้ควบคุม ครูผู้ฝึกสอนและนักกีฬา ต้องยอมรับคำตัดสินของกรรมการผู้ตัดสิน ที่ทำการตัดสินในการแข่งขันครั้งนั้น ๆ ทุกกรณี
2. ตลอดเวลาการแข่งขัน นักกีฬาต้องประพฤติตนให้สมกับ เป็นนักกีฬาที่ดี กับต้อง ปฏิบัติตามระเบียบและกติกากการแข่งขันโดยเคร่งครัด
3. นักกีฬาที่แสดงกิริยาวิจาและประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือ เล่นแรงผิดมารยาท จนถูกกรรมการผู้ตัดสินให้ออกจากการแข่งขัน เป็นการผิดวินัยของนักกีฬาที่ดี กรมพลศึกษาจะ พิจารณาโทษโดยห้ามลงทำการแข่งขัน เป็นครั้งคราวหรือตลอดไป หรือตัดสิทธิ์นักกีฬานั้นหรือ นักกีฬาทีมนั้นออกจากการแข่งขันกีฬา โรงเรียนที่กรมพลศึกษาจัดแล้วแต่กรณี

สาเหตุของปัญหาและแนวทางการป้องกันการก่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียน ในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษา

ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะได้ออกข้อบังคับการแข่งขันกีฬาโรงเรียนไว้ และ กองกีฬา กรมพลศึกษาก็ได้ออกระเบียบการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษาขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความไม่สงบ เรียบร้อยในการแข่งขันแล้วก็ตาม ยังปรากฏเหตุการณ์การก่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียน ในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ของกรมพลศึกษาอยู่เนือง ๆ

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารของกองสารวัตรนักเรียนกรมพลศึกษา (ไม่ปรากฏ ปีที่พิมพ์: 5-6) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลรักษาความสงบ เรียบร้อยในการแข่งขัน กีฬาโรงเรียน ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนก่อการวิวาทในการแข่งขันกีฬาตลอดจนการ ป้องกันและแก้ไขไว้ว่า

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนก่อการวิวาทในการแข่งขันกีฬาสืบเนื่องมาจาก

1. นักเรียนไม่ซามซึ่งในกติกาและความหมายของการกีฬา โดยหวังเพื่อผลการชนะ อย่างเดียว
2. กรรมการผู้ตัดสินไม่ถึงขนาด ทำให้นักเรียนมีปฏิภิริยาส่อไปในทางกรรมการไม่ ยุติธรรม

3. ครูบางคนส่งเสริมเด็กไปในทางที่ไม่ถูกต้อง พุดให้ท้ายนักเรียน เมื่อกีฬาแพ้
4. เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วทางโรงเรียนไม่จัดการลงโทษอย่างจริงจังและจับพยาน
5. การวิวาท เกิดจากการแข่งขันที่มีการปะทะกันรุนแรง
6. ผู้จัดการแข่งขันไม่ได้วางแผนการป้องกันไว้ก่อน
7. การเชียร์กีฬาที่ไม่สุภาพ ก้าวร้าวและทำร้ายทำให้เกิดการวิวาท

การป้องกันและแก้ไข

1. จัดตั้งศูนย์ประสานงานและวางแผน เกี่ยวกับการจัดการแข่งขัน
2. ให้มีการอบรมความมุ่งหมายของภารกิจแก่ผู้ชมและผู้เล่นทุกครั้งก่อนมาชมหรือก่อนการแข่งขัน
3. ให้มีครูควบคุมนักเรียนไปดูกีฬาอย่างเพียงพอ
4. ให้มีหัวหน้านักเรียนมาร่วมควบคุมด้วย
5. ให้มีการตรวจค้นอาวุธโดยอาจารย์ใหญ่ทุกครั้งไปชมกีฬา
6. ให้โรงเรียนจัดหัวหน้าผู้นำเชียร์ และควรพิจารณาด้วยว่าเชียร์ให้อยู่ในขอบข่าย
7. เมื่อมีการทะเลาะวิวาทหรือมีแนวโน้มจะก่อการวิวาทให้พยายามแก้ไข
8. ให้อาจารย์ใหญ่โรงเรียนที่มีการก่อการวิวาทหาทางป้องกันแก้ไข
9. เพิ่มอัตราสารวัตรนักเรียน เพื่อคุ้มครองรักษา เหตุการณ์ทุกครั้งร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของโรงเรียน

การป้องกันแก้ไขระยะยาว

1. อบรมให้รู้จักการมีน้ำใจ เป็นนักกีฬาอันแท้จริง
2. จัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
3. จัดให้มีคณะกรรมการประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ

พิจารณาวางระเบียบให้เป็นผลดีในการอบรมความประพฤตินักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในประเทศมีดังนี้

ทองสุข รัตนศรีวงศ์ (2506: 81-86) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนจังหวัดพระนคร-ธนบุรี โดยใช้แบบสอบถามครู จำนวน 100 ฉบับ และถามนักเรียนจำนวน 500 ฉบับ จากการสุ่มตัวอย่างมา 10 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มุ่งเพื่อความชนะเลิศ และชื่อเสียงเท่านั้น มิได้มุ่งเพื่อความสามัคคี หรือเพื่อประโยชน์จากการกีฬาแต่อย่างใด นอกจากนั้นการแข่งขันกีฬากลับ เป็นการยุยงให้แตกความสามัคคีกันอีกด้วย

อนันต์ อัดชู (2511: ค) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประมวลการสอนและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษา 1 โดยใช้แบบสอบถาม สามอาจารย์ใหญ่ และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรม-วิสามัญศึกษา ภาคการศึกษา 1 จำนวน 99 โรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ความมุ่งหมายในการสอนวิชาพลศึกษา ตลอดจนการแข่งขันกีฬาภายในและการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ครูพลศึกษา และอาจารย์ใหญ่มองยังมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน

คงศักดิ์ เจริญรักษ์ (2516: 3) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมตอนต้นในกรุงเทพมหานคร โดยการส่งแบบสอบถามไปยังครูสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 62 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนมาก คือประมาณ 82% ได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนไว้ในโปรแกรมพลศึกษาด้วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนนำกิจกรรมพลศึกษาไปใช้ในเวลารว่าง ฝึกความมีน้ำใจ เป็นนักกีฬาและสร้างความสามัคคี

พิทักษ์ พลจันทร์ (2523: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในสวนกลาง โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารโรงเรียน 238 คน และเจ้าหน้าที่พลศึกษา 24 คน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่โรงเรียนประสบในเรื่องการเล่นและการ

ดูกีฬาได้แก่การแข่งขันมุ่งไปที่การเอาชนะกัน เป็นสำคัญ มีความยากลำบากในการควบคุมความประพฤติและมารยาทในการดูกีฬาในสนามแข่งขันรวมทั้งความยากลำบากในการอบรมให้นักเรียนเข้าใจถึงการเป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี ปัญหาที่กรมพลศึกษาประสบในเรื่องการเล่นและการดูกีฬาได้แก่ การควบคุมนักเรียนนำอาวุธหรือสิ่งของที่มีลักษณะเป็นอาวุธเข้ามา เข้ายังกีฬา นักเรียนส่งเสียงเชียร์กีฬาไม่สุภาพและหยาบคาย

ชัชวาลย์ เชิงฉลาด (2525: 63-66) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้จัด เกี่ยวกับการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียนของจังหวัดในส่วนภูมิภาค โดยส่งแบบสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ผู้จัดและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียนที่ทำงานอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย จำนวน 72 จังหวัด จังหวัดละ 2 คน รวม 144 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 119 ชุด ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้จัดมีความเห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขันมาก ได้แก่ ผู้บริหารมุ่งหวังผลชนะเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน ผู้ฝึกสอนมุ่งแต่ให้นักเรียนเอาชัยชนะ นักกีฬามุ่งหวังชัยชนะมากเกินไป นักเรียนไม่เข้าใจกติกาการแข่งขัน

สมลักษณ์ สมบูรณ์สิงห์ (2525: ง) ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักกีฬาที่มีต่อการเชียร์กีฬา โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักกีฬายชาย นักกีฬาหญิง ที่เล่นกีฬาทั้งประเภททีมและประเภทบุคคล จำนวน 360 คน ผลการวิจัยพบว่า วิธีการเชียร์กีฬาแบบการสอ การคำขวัญและยั่วเหยียด และการโพ้ร้อง กระต๊อบพื้น และเป่าปาก มีผลต่อการเล่นของนักกีฬามาก คือทำให้มีโมโหในการเล่นกีฬา ทำให้มีความประหม่าเล่นไม่ดีและผิดพลาด ทำให้มีความรำคาญ หงุดหงิด และเบื่อหน่ายในการเล่น

กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา (2527: ฉ) ได้ทำการสำรวจเรื่องการศึกษาสาเหตุ นักเรียนก่อการทะเลาะวิวาทในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามครู-อาจารย์ฝ่ายปกครอง สารวัตรนักเรียน และนักศึกษาของกองสารวัตรนักเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน และนักเรียน นักศึกษาที่มีปัญหาด้านก่อการทะเลาะวิวาท ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่ชอบก่อเหตุทะเลาะวิวาทส่วนมากชอบพูดเย้าเหยียดบุคคลอื่นทั่วไป เพื่อบรยากาศสนุกสนาน แต่สำหรับครู - อาจารย์ สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา และตำรวจสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน มีความเห็นว่าชอบทำตัวเด่นดังจึงทำให้เกิดมีการทะเลาะวิวาทขึ้น

ข. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในต่างประเทศมีดังนี้

โรบินสัน (Robinson 1971: 1581-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสำรวจโปรแกรมพลศึกษาของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาในรัฐอาabama โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนจำนวน 422 โรงเรียน ผลของการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนมีประมาณ 61%

คาลิชซ์ (Calish 1973: 255) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้ดูกีฬา โดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 1800 ฉบับ ไปยังอาจารย์ใหญ่ ผู้ฝึกสอนกีฬา ครูพลศึกษา ที่เป็นเจ้าหน้าที่ และกรรมการตัดสินกีฬา สอบถามในเรื่องพฤติกรรมของผู้ดู รวมทั้งการรบกวนและสร้างความรำคาญให้กับเจ้าหน้าที่และการทะเลาะวิวาทกันของผู้ดู ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการแข่งขันกีฬา เป็นพฤติกรรมที่ติดต่อกัน โดยมีผู้ฝึกสอน ผู้เล่น และผู้ดูมีส่วนร่วมกัน และมีคะแนนหรือแต้มในการแข่งขันเป็นสิ่งช่วย นักกีฬาที่เล่นผิดกฎกติกา เกิดจากผู้ดู เป็นตัวกระตุ้นและมีผู้ฝึกสอน เป็นตัวแรงด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถ่ายทอดไปสู่กีฬาโดยไม่ตั้งใจ และผู้ดูก็มีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักกีฬาได้เป็นอย่างมาก เช่น เสียงเชียร์

คาโปรวิทซ์ (Kaplowitz 1978: 7210-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นรากฐานแห่งความยุติธรรมในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนราษฎร์ในระดับมัธยมศึกษา โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาวิเคราะห์ และใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้บริหารการกีฬาของโรงเรียนโดยการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนเอกชนของเมืองมิดเดิลเซกส์ รัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการวิจัยพบว่าในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพควรตั้งอยู่บนรากฐาน 3 ประการ คือ

1. ต้องมีลักษณะของการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
2. การพิจารณาหลักการจัดการแข่งขันให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ กฎ กติกาของสหพันธ์กีฬานานาชาติ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการแข่งขัน

๓. ต้องยึดหลักความคิดรวบยอดแห่งคุณภาพหรือความเสมอภาคในการเข้าร่วมการแข่งขันของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงอย่างทัดเทียมกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย